

2961 11/12 11: 1. Beh. af F. t. L. om Retsforholdet mellem Husbond og Tyende.

2962

hos mig, jeg tror, det ogsaa er hændt, at et Tyende har faaet 6 Dages Ferie. Men hvis det ærede Medlem tror, at de, naar de faa disse 6 Dages Ferie, ville afholde sig fra de daarlige Fornøjelser, som de efter hans Mening søge paa Markeder og Kroer, kan jeg forsikre det ærede Medlem, at disse to Ting ikke have det ringeste med hinanden at gøre. Det vilde heller ikke falde Husbonden ind at nægte dem en Tur til et Marked eller en anden Udflygt, selv om de faa den samlede Ferie. Denne Bestemmelse om den samlede Ferie er i Grunden ganske overflødig, den gør hverken fra eller til. Ønsker Tyendet nogle Dages Ferie, bliver det tilstaaet dem; det vil sikkert være Tilfældet hos de 99 af 100 Principaler, selv om det ikke staa i Loven. (Afbrydelse af *Sabroe*.) Det ærede Medlem tvivler derpaa, men det er jeg dog tilbøjelig til at tro. Der er nemlig noget, der gør sig gældende efterhaanden, det er Tidsaandens Udvikling, det bøje Folk sig for, og selv om de ikke gøre det første Gang, gøre de det anden Gang, og det bliver nok efterhaanden Regelen.

Om Boligbestemmelserne har der været talt adskilligt. Jeg tror ikke, at de Fordringer til Boligerne, der stilles, ere større, end hvad alle, der bygge sig en ny Gaard, ville opfylde. Der er dog en Ting, som jeg, da der har været talt derom af adskillige Medlemmer, vil omtale og henvende mine Bemærkninger særlig til det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds. Det er Forlangendet om, at der skal være en Forstue foran Tyendekamrene. Jeg skal nævne et praktisk Forhold, som det ærede Medlem maaske heller ikke har rigtig Erfaring for. Røgterne — Fodermestre hedde de nu om Stunder — have som Regel deres Kamre ved Siden af Koladen, og som oftest er Døren ud til denne. Nu mene det ærede Medlem og flere andre ærede Medlemmer, at dette skal være saa overmaade uhyggeligt. Hvad uhyggeligt er der dog i dette, naar Døren blot lukker ordentligt? Jeg forsikrer de Herrer, at i mange Tilfælde er Røgteren overordentlig glad ved at have det saadan indrettet. Han ligger i Kammeret for at føre tilbørlig Opsigt med Kvæget om Natten. Ofte skal han op om Natten. Der kan gaa Kreaturer løse, forekomme Kælvninger, i det hele forefalde Begivenheder i Koladen, der fordre hans Nærværelse, saa maa han

op, og saa kan det ærede Medlem tro, at Røgteren i den skarpe Vinter — om Sommeren ere Kørerne jo ikke i Laden — er glad ved at kunne trække i Benklæderne og stikke de bare Fødder i Træskoene og saa gaa ud i Koladen med sin Lygte, i Stedet for at han efter den foreslaaede Bestemmelse skal klæde sig helt paa og gaa gennem Forstuen ud i Gaarden, maaske i Sne til Knæene, for at komme ind ad Koladedøren. Saaledes ligge de praktiske Forhold, og jeg kan med min bedste Villie ikke forstaa, at det, naar det ellers er et hyggeligt og ordentligt Kammer med tilstrækkelige Vinduer, skulde kunne genere det ringeste. I Koladen er der virkelig ikke saa daarlig Luft nu om Stunder, paa ingen Maade! Og Lugten derfra behøver ikke at trænge ind i Kammeret. Desuden kan der gennem Vinduerne faas frisk Luft. Jeg tror, at de Herrer overdrive denne Fordring om Afspærring fra daarlig Luft. Det vil i mange Tilfælde, navnlig hvor Røgteren har sit Kammer ved Siden af Koladen, være upraktisk at faa bygget en saadan Tingest ud i Gaarden for at faa den obligatoriske Forstue. For store Kamres Vedkommende, hvor der skal ligge flere, er det en anden Sag. Jeg nævner blot dette, for at de Herrer skulle forstaa, at det i det praktiske Liv ofte stiller sig anderledes, end det i Teorien kan se ud til.

Saa skal jeg henvende en Bemærkning til det ærede Medlem fra Faxe (Stauning). Det lod til, at det ærede Medlem ikke var saa lidt forarget over, at jeg havde talt om det formentlig nyttige og hensigtsmæssige i, at Tyendet skulde have en Opholdsbog med Paategning om Fra- og Tilflytning, naar de skiftede. Det er mig ikke med min bedste Villie muligt at forstaa, hvad der egentlig med Grund kan siges mod dette. Dersom den kommunale Skattelov, der nu ligger i Landstinget, og som blev vedtagen her i Fjor, bliver vedtagen, ville vi dog faa en Bestemmelse om, at en Skatteyder ved sin Fraflytning fra den ene Kommune til den anden skal anmelde dette, og Karle, der ere under Værnepligtsloven, have jo Forpligtelse til at melde sig til Lægdsmanden, for at man altid kan være klar over, hvor de ere henne. Lægdsmanden er i Regelen den samme Mand som Sognefogeden. Hvorfor havde de Herrer da saa meget imod, at denne Lov i visse Tilfælde paalægger en Anmeldelsespligt, og